

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA („Jednostka”), które zawiera:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego;
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2018 r.;

sporządzone za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.:

- techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych;
- ogólny rachunek zysków i strat;
- zestawienie zmian w kapitale własnym;
- rachunek przepływów pieniężnych;

oraz

- dodatkowe informacje i objaśnienia („sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe Jednostki:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Jednostki na dzień 31 grudnia 2018 r., finansowych wyników działalności oraz przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony tego dnia zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późniejszymi zmianami) („ustawa o rachunkowości”), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, co do formy i treści z obowiązującymi Jednostkę przepisami prawa oraz statutem Jednostki;
- zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Niniejsza opinia jest spójna z naszym sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 12 marca 2019 r.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Międzynarodowych Standardów Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”);
- ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089 z późniejszymi zmianami) („ustawa o biegłych rewidentach”);
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań

sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27 maja 2014 r., str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11 czerwca 2014 r., str. 66) („rozporządzenie UE”);

- innych obowiązujących przepisów prawa.

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi regulacjami została opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Jednostki zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”), przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Spełniamy wszystkie

obowiązki etyczne wynikające z tych wymogów i Kodeksu IFAC. W trakcie badania kluczowi biegli rewidentzi oraz firma audytorska pozostali niezależni od Jednostki zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz w rozporządzeniu UE.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas naszego badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia

spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości, a przy formułowaniu naszej opinii podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe sprawy badania:

Wycena rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych („OC komunikacyjne”)

Wartość księgową rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych na dzień 31 grudnia 2018 r.: 10.575.134 tysięcy złotych i na dzień 31 grudnia 2017 r.: 10.054.181 tysięcy złotych.

Odniesienie do sprawozdania finansowego: punkt 6.8.3 „Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia”, punkt 9.2.1 „Wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto”, punkt 9.3 „Wartość rezerw na skapitalizowaną wartość rent”.

Kluczowa sprawa badania

Nasza reakcja

Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych stanowią najbardziej istotny element rezerw techniczno-

W ramach procedur badania dokonaliśmy oceny procesu oraz polityk rachunkowości w zakresie wyceny rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla OC

ubezpieczeniowych wykazywanych w pasywach bilansu Jednostki. W ramach tego salda przedmiotem naszego badania były między innymi:

- rezerwa na szkody osobowe dotyczące rent, które zaistniały przed dniem 31 grudnia 2018 r. i zostały zgłoszone do Jednostki („rezerwy rentowe”),
- rezerwy na szkody osobowe i majątkowe, które zaistniały przed dniem 31 grudnia 2018 r., ale nie zostały jeszcze zgłoszone do Jednostki, w tym na zadośćuczynienia, („rezerwy IBNR”).

Wycena rezerw IBNR oraz rezerw rentowych wiąże się z istotną niepewnością dotyczącą szacunków, gdyż wymaga od Kierownika Jednostki wypracowania profesjonalnych osądów oraz skomplikowanych i subiektywnych założeń. W szczególności niepewność szacunków dotyczy rozwoju szkód osobowych, w tym rent oraz szkód z tytułu zadośćuczynień, co wynika z braku pełnej informacji dotyczącej tego typu szkód zaistniałych w przeszłości, dla których nadal istnieje ryzyko wypłaty świadczeń. Ponadto istnieje naturalna niepewność co do ostatecznej wartości wypłat, wynikająca między innymi z czynników demograficznych oraz braku szczegółowych rozwiązań prawnych regulujących wysokość wypłat z tytułu zadośćuczynień.

Stosunkowo niewielkie zmiany w kluczowych założeniach mogą mieć istotny wpływ na wycenę rezerw IBNR oraz rezerw rentowych. Kluczowymi założeniami są: współczynniki rozwoju szkód, stopy dyskontowe, zmiany wysokości świadczeń rentowych w przyszłości, przewidywany okres ich wypłaty oraz założenia dotyczące zakładanej śmiertelności.

Wyliczenie rezerw IBNR oraz rezerw rentowych wymaga zastosowania skomplikowanych formuł i budowy narzędzi obliczeniowych, które mogą nie działać prawidłowo i/ lub do których mogą zostać wykorzystane niepoprawne/ niekompletne dane i/ lub opisane powyżej założenia. Ponadto istnieje szereg dopuszczalnych metod aktuarialnych służących ustalaniu wysokości rezerw IBNR (w tym rezerw na szkody z tytułu zadośćuczynień) oraz rezerw rentowych, a ocena zasadności zastosowania konkretnej metody oraz

komunikacyjnego jak również dokonaliśmy analizy systemu kontroli wewnętrznej.

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych wewnętrznych specjalistów z zakresu aktuariatu, obejmowały, między innymi:

- ocenę stosowanych przez Kierownika Jednostki metod poprzez odniesienie się do wymogów prawnych i regulacyjnych, w tym odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej, a także ocenę ciągłości ich stosowania;
- testowanie zaprojektowania, wdrożenia i działania kluczowych mechanizmów kontrolnych wbudowanych w procesy:
  - tworzenia i aktualizacji założeń aktuarialnych;
  - weryfikacji jakości danych o szkodach wypłaconych i zgłoszonych, służących m.in. kalkulacji rezerw IBNR;
  - weryfikacji jakości danych takich jak wiek i płeć rentobiorcy, wysokość świadczenia rentowego, czy rodzaj renty, służących wyliczeniom rezerw rentowych i rezerw IBNR;
- niezależne przeliczenie istotnych rezerw IBNR oraz wyjaśnienie wszelkich istotnych różnic w stosunku do kalkulacji dokonanych przez Kierownika Jednostki;
- niezależne przeliczenie istotnych rezerw rentowych oraz wyjaśnienie wszelkich istotnych różnic w stosunku do kalkulacji dokonanych przez Kierownika Jednostki;
- w zakresie sporządzonych przez Kierownika Jednostki analiz historycznego wykorzystania rezerw IBNR:
  - ocenę metod przyjętych przy sporządzaniu tych analiz;
  - ocenę wyników tych analiz;
  - zastosowanie tych wyników do oceny metod i kluczowych założeń przyjętych przez Kierownika Jednostki w wycenie rezerw IBNR na dzień 31 grudnia 2018 r.;
- ocenę racjonalności kluczowych założeń przyjętych przez Kierownika Jednostki

założeń wymaga istotnego osądu Kierownika Jednostki.

Kompletność i jakość danych służących Kierownikowi Jednostki do wyliczeń aktuarialnych również stanowiły istotny obszar naszego badania.

Z powyższych względów wycena rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych została przez nas uznana za kluczową sprawę badania.

do wyceny rezerw rentowych i rezerwy IBNR, w szczególności:

- dla współczynników rozwoju szkód, ocenę sposobu ich ustalenia w oparciu o historyczne dane o szkodach wypłaconych i zgłoszonych;
  - dla stopy dyskontowej, porównanie przyjętego przez Kierownika Jednostki poziomu do wysokości historycznych stóp zwrotu z portfela lokat oraz dostępnych prognoz i danych rynkowych;
  - dla zmian wartości świadczeń rentowych (indeksacja świadczeń rentowych), ocenę wyników analiz historycznych zmian wartości świadczeń rentowych;
  - dla przyjętych tablic śmiertelności, porównanie z publicznie dostępnymi danymi statystycznymi dotyczącymi liczby zgonów w Polsce w poszczególnych przedziałach wiekowych;
- ocenę wpływu zmian w opisanych powyżej kluczowych założeniach na zmianę wysokości rezerw rentowych i rezerw IBNR w badanym okresie;
- analizy zmian w czasie wartości rezerw rentowych i rezerw IBNR.

Wycena jednostek podporządkowanych

Wartość księgowa akcji/ udziałów w jednostkach podporządkowanych na dzień 31 grudnia 2018 r.: 15.671.129 tysięcy złotych i na dzień 31 grudnia 2017 r.: 15.957.526 tysięcy złotych.

Odniesienie do sprawozdania finansowego: punkt 6.2.2 wprowadzenia do sprawozdania finansowego „Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych”, punkt 2.4 dodatkowych informacji i objaśnień „Lokaty w jednostkach podporządkowanych”.

Kluczowa sprawa badania

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w sprawozdaniu finansowym Jednostki wykazano wartość akcji/ udziałów w jednostkach podporządkowanych w kwocie 15.490.124 tysięcy złotych. Dla wszystkich jednostek podporządkowanych, dla których, w ramach wyceny wg metody praw własności, ujęta jest wartość firmy wykonane zostały testy na utratę wartości.

Testy te polegały na porównaniu wartości bilansowej danej jednostki lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne

Nasza reakcja

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych wewnętrznych specjalistów z zakresu wycen, obejmowały, między innymi:

- ocenę przeprowadzonej przez Kierownika Jednostki identyfikacji przesłanek utraty wartości dla poszczególnych składników aktywów;
- ocenę przeprowadzonej przez Kierownika Jednostki identyfikacji OWŚP, w tym w szczególności tych, do

(„OWŚP”) z jego wartością odzyskiwalną, szacowaną w oparciu o wartość użytkową tj. bieżącą, szacunkową wartość przyszłych przepływów pieniężnych.

Oszacowanie wartości odzyskiwalnej jest procesem złożonym i wymaga od Kierownika Jednostki wypracowania profesjonalnych osądów oraz wykorzystania skomplikowanych i subiektywnych założeń. Stosunkowo niewielkie zmiany w kluczowych założeniach mogą mieć istotny wpływ na wycenę wartości odzyskiwalnej. Kluczowymi założeniami w procesie szacowania wartości odzyskiwalnej są: wartości przyszłych przepływów pieniężnych, stopy wzrostu w okresie rezydualnym, stopy dyskonta w tym stopy wolnej od ryzyka, parametru beta.

Z powyższych względów zagadnienie wyceny jednostek podporządkowanych zostało przez nas uznane za kluczową sprawę badania.

których przypisana została wartość firmy i na poziomie których został przeprowadzony test na utratę wartości dla poszczególnych składników aktywów;

- w odniesieniu do zastosowanych przez Kierownika Jednostki modeli wyceny wartości użytkowej:
  - ocenę czy modele wykorzystywane przez Kierownika Jednostki do szacowania wartości użytkowej poszczególnych OWŚP spełniają wymogi odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej;
  - analizę przedstawionych modeli kalkulacji wartości użytkowej poszczególnych OWŚP (pod kątem matematycznej poprawności oraz logicznej spójności);
  - ocenę racjonalności przyjętych stóp dyskontowych poprzez porównanie do funkcjonujących na rynków stóp wolnych od ryzyka, a także premii za ryzyko rynkowe i parametru beta dostosowanych do specyfiki działalności testowanego OWŚP;
  - ocenę prognozowanych wyników finansowych poszczególnych OWŚP poprzez odniesienie do historycznych wyników oraz jakości budżetowania w okresach poprzednich;
  - porównanie rezydualnych stóp wzrostu po okresie prognoz do średnich stóp wzrostu osiąganych w odpowiednim sektorze gospodarki i w odpowiednim kraju, a także do osiąganych historycznie stóp wzrostu, w tym również w kontekście przyjętych stóp dyskonta.

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki za sprawozdanie finansowe

Kierownik Jednostki jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego przedstawiającego rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz finansowych wyników działalności Jednostki zgodnie z ustawą o rachunkowości, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Jednostkę przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną,

którą Kierownik Jednostki uznaje za niezbędną, aby zapewnić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Kierownik Jednostki jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Jednostki do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuacji działalności jako

podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Kierownik Jednostki albo zamierza dokonać likwidacji Jednostki, zaniechać prowadzenia działalności, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania prowadzenia działalności.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości Kierownik Jednostki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w tej ustawie. Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki są odpowiedzialni za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej Jednostki.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podejmowane na podstawie sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Jednostki ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Kierownika Jednostki obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyko istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż istotnego zniekształcenia wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście systemu kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat

skuteczności działania kontroli wewnętrznej Jednostki;

- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych z nimi ujawnień dokonanych przez Kierownika Jednostki;
  - wyciągamy wnioski na temat odpowiedniości zastosowania przez Kierownika Jednostki zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, oceniamy czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Jednostki do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieodpowiednie, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania z badania sprawozdania finansowego. Przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Jednostka zaprzestanie kontynuacji działalności;
  - oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, a także czy sprawozdanie finansowe odzwierciedla stanowiące ich podstawę transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.
- Przekazujemy Komitetowi Audytu Jednostki informacje między innymi o planowanym zakresie i terminie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.
- Przekazujemy Komitetowi Audytu Jednostki oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych

wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz informujemy o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu Jednostki wskazaliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy uznając je za kluczowe

sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają ich publicznego ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że sprawa nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje wynikające z jej ujawnienia przeważąby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Inne informacje

Na inne informacje składają się:

- sprawozdanie z działalności Jednostki za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. sporządzone łącznie ze sprawozdaniem z działalności grupy kapitałowej, w której Jednostka jest jednostką dominującą („Sprawozdanie z działalności”) wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią tego Sprawozdania z działalności;
- odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 9 ustawy o rachunkowości, sporządzone łącznie z odrębnym sprawozdaniem z na temat informacji niefinansowych grupy kapitałowej, w której Jednostka jest jednostką dominującą;
- opinia aktuarusza nadzorującego funkcję aktuarialną o prawidłowości wykazanych w

sprawozdaniu finansowym rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości ustalanych metodami aktuarialnymi;

- pozostałe informacje opisane w paragrafie 70 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 757) („rozporządzenie”) wymagane do zawarcia w raporcie rocznym

(razem „Inne informacje”).

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki

Kierownik Jednostki jest odpowiedzialny za Inne informacje zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa.

Kierownik Jednostki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności wraz

z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego oraz sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 9 ustawy o rachunkowości, spełniały wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji.

W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z Innymi informacjami, i czyniąc to, rozważenie czy nie są one istotnie niespójne ze sprawozdaniem finansowym, z naszą wiedzą uzyskaną w trakcie badania,

lub w inny sposób wydają się być istotnie zniekształcone. Jeżeli na podstawie wykonanej pracy stwierdzimy istotne zniekształcenie w Innych informacjach, to jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również

wydanie opinii, czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jesteśmy zobowiązani do wydania opinii, czy Jednostka w oświadczeniu o stosowaniu ładu

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie pracy wykonanej w trakcie badania sprawozdania finansowego, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa; oraz

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem, w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią Sprawozdania z działalności, Jednostka zawarła informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 rozporządzenia.

Ponadto naszym zdaniem informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 lit. c-f,

Informacja na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach potwierdzamy, że Jednostka sporządziła odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 9 ustawy o rachunkowości.

korporacyjnego zawarła informacje wymagane przepisami prawa lub regulaminami, a w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami prawa i informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym oraz do poinformowania, czy Jednostka sporządziła odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych.

- jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto oświadczamy, że w świetle wiedzy o Jednostce i jej otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

h oraz lit. i rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostały sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa, oraz
- są zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Kierownik Jednostki odpowiada za zapewnienie zgodności działania Jednostki z regulacjami ostrożnościowymi, w tym utworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji.

Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania, czy Jednostka

przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach, w szczególności czy Jednostka utworzyła na dzień 31 grudnia 2018 r. rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów rachunkowości, o których mowa w art. 277 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 381 z późniejszymi zmianami), w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań

wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji.

Celem badania sprawozdania finansowego Jednostki nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania przez Jednostkę obowiązujących regulacji ostrożnościowych, a zatem nie wyrażamy opinii na ten temat.

W oparciu o przeprowadzone badanie sprawozdania finansowego Jednostki, informujemy, że nie zidentyfikowaliśmy przypadków naruszenia przez Jednostkę w okresie od dnia 1 stycznia do dnia

31 grudnia 2018 r. obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach, w szczególności w zakresie utworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości na dzień 31 grudnia 2018 r. w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji, które mogłyby mieć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Jednostki.

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczylśmy zabronionych usług niebędących badaniem, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczylśmy na rzecz Jednostki w badanym okresie zostały ujawnione w punkcie 32.1 „Wynagrodzenie firmy audytorskiej oraz przegląd sprawozdań finansowych” dodatkowych informacji i objaśnień do sprawozdania finansowego.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani po raz pierwszy do badania rocznego sprawozdania finansowego Jednostki uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 18 lutego 2014 r. Całkowity nieprzerwany

okres zlecenia badania wynosi 5 lat począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

W imieniu firmy audytorskiej

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Nr na liście firm audytorskich: 3546

Kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 9899
Komandytariusz, Pełnomocnik

Członek Zarządu KPMG Audyt Sp. z o.o.,
Komplementariusza KPMG Audyt Spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.

Warszawa, 12 marca 2019 r.